

การประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย

The Composition of the Poetry the S.E.A Write Award of Thai Female Writers

เสกสิทธิ์ ธุระพี¹,

กัลยา กุศลสุวรรณ² และ อัจฉราพร ไครบุตร³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}

Seksit Thuraphi¹,

Kanlaya Kunsuwan² and Adcharaporn Khraiboot³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: 04937@npwr.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย สารัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย และแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้ง 2 คน ประกอบด้วย การประกอบสร้างรูปแบบ มี 2 ด้าน คือ 1) รูปแบบฉันทลักษณ์ มี 2 ลักษณะ คือ กวีนิพนธ์แบบมีฉันทลักษณ์ และกวีนิพนธ์แบบอิสระ 2) โครงสร้างกวีนิพนธ์ มี 4 ด้าน คือ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การนำเสนอเรื่อง การปิดเรื่อง สำหรับลีลาภาษา มี 2 ด้าน คือ การใช้คำ และการใช้โวหารภาพพจน์
2. สารัตถะมี 4 ด้าน คือ สารัตถะเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง สารัตถะเกี่ยวกับสังคม สารัตถะเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สารัตถะเกี่ยวกับข้อคิดในการดำเนินชีวิต และสารัตถะเกี่ยวกับความรัก
3. แนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จากผลการศึกษาเรื่อง “การประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย” เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์บทกวีนิพนธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สรุปได้ว่า การปรับใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษา

* ได้รับบทความ: 20 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 21 มิถุนายน 2568; ตอรับตีพิมพ์: 30 มิถุนายน 2568

บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.50 ระดับคุณภาพการปรับใช้องค์ความรู้จากผลการศึกษา อยู่ในระดับ ดีมาก และผลการประเมินการปรับใช้องค์ความรู้สารัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.50 ระดับคุณภาพการปรับใช้องค์ความรู้จากผลการศึกษา อยู่ในระดับ ดีมาก

คำสำคัญ: การประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์; บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย; รูปแบบบทกวีนิพนธ์; สารัตถะบทกวีนิพนธ์

Abstract

The article aims to study the techniques of constructing forms and the poetic language aesthetics of the poetry the s.e.a write award of thai female writers, to study the content of the poetry the s.e.a write award of thai female writers and to study the application guidelines of knowledge from poetic the s.e.a write award of thai female writers In developing the teaching and learning of the Thai language.

The research results found that

1. The way of constructing forms and the poetic language aesthetics of the poetry the s.e.a write award of thai female writers has two aspects 1) The prosody forms, with two types poetic compositions with distinctive characteristics and free-form poetic compositions. 2) The structure of the poetry consists of four aspects: title setting, introduction, presentation, and conclusion, and The aesthetics of language has two aspects: the use of words and the rhetoric.

2. The content four aspects: political governance content, social content, economic content, content regarding life philosophies, and content about love.

3. the application guidelines of knowledge from poetic the s.e.a write award of thai female writers In developing the teaching and learning of the Thai language From the study of creating poetry s.e.a Writing Award for Thai Female Writers To serve as a guideline for developing Thai language teaching on poetry analysis. for students in Mathayom 4-6 This is guided by experts in Thai language at the Mathayom 4-6 level be concluded that the evaluation results of knowledge application the techniques of constructing forms and the poetic language aesthetics of the poetry the s.e.a write award

of thai female writers has an average ($\bar{x}$) equal to 4.50 the quality level of applying knowledge from the study is excellent. the evaluation results of knowledge application the content of the poetry the s.e.a write award of thai female writers has an average ($\bar{x}$) equal to 4.50 the quality level of applying knowledge from the study is excellent.

Keywords: The Composition of the Poetry; The Poetry the S.E.A Write Award of Thai Female Writer; The Techniques of Constructing Forms of the Poetry; The Content of the Poetry

บทนำ

จิระนันท์ พิตรปรีชา เป็นกวีสตรีคนแรกของไทยที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเภทกวีนิพนธ์ ในผลงานกวีนิพนธ์เรื่อง “ใบไม้ที่หายไป” ผลงานกวีนิพนธ์เล่มนี้ ได้เขียนขึ้นในปี 2513 - 2529 ซึ่งเขียนมาจากประสบการณ์ที่ประสบพบเจอของกวีเอง เนื้อหาของกวีนิพนธ์เป็นแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องการเรียกร้องประชาธิปไตยในสังคมไทยสมัยนั้น

ส่วน ปาไลตา ผลประดับเพ็ชร เป็นกวีสตรีคนที่สองที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเภทกวีนิพนธ์ ในผลงานกวีนิพนธ์เรื่อง “จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้” กวีนิพนธ์เล่มนี้สะท้อนสภาพสังคมของยุคปัจจุบัน เล่าเรื่องของชีวิตผู้คนในสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-19 และปัญหาความสังคมในหลากหลายมิติ มีการนำเสนอท่วงทำนองโรแมนติกตัดกับภาพความเป็นจริง มีน้ำเสียงประชดเสียดสีสังคม

กวีสตรีทั้งสองมีกลวิธีการใช้ภาษาการเลือกสรรคำและถ้อยคำที่เรียบง่าย แต่งาม ลึกซึ้ง ทั้งความหมายและอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ และที่สำคัญกวีนิพนธ์ทั้งสองเรื่องมีกลวิธีการประกอบสร้างทั้งในด้านรูปแบบต่าง ๆ ที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์ ดังตัวอย่าง

อหังการของดอกไม้

....

สตรีมีชีวิต

ล้างรอยผิดด้วยเหตุผล

คุณค่าเสรีชน

มิใช่ปรนงามารมณ์

จิระนันท์ พิตรปรีชา (2563 : 87)

จากบทกวีข้างต้นจะเห็นได้ถึงกลวิธีการประกอบสร้างโครงสร้างกวีนิพนธ์ด้านการตั้งชื่อเรื่อง กวีได้ตั้งชื่อเรื่องแบบเปรียบเทียบดอกไม้เป็นผู้หญิงได้ โดยกวีใช้คำว่า “อหังการ” ที่มีความหมายว่า ความเย่อหยิ่ง, ความจองหอง, การถือว่าเป็นตัวเรา, ความทะนงตัว ซึ่งนำรวมกับคำว่า “ดอกไม้” เป็น “อหังการของดอกไม้” ถ้าเป็นภาษาอังกฤษก็จะตรงกับประโยคที่ว่า “The Defiance of Flowers” เป็น ลักษณะการตั้งชื่อเรื่องที่เต็มไปด้วย The Ego ที่กวีต้องการสื่อความหมายว่า ผู้หญิงเองก็มีความความ ทะนงตัว มีพลัง และมีความสามารถไม่แพ้ผู้ชาย และกวียังมีการใช้กลวิธีการประกอบสร้างในด้านอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ดังตัวอย่าง

อึมเฒหัวใจวไรตี้

ได้ช่วยเด็ก เก่ง ดี เด็กบริสุทธิ์

เด็ก ดี สังคม ดี สังคมพุทธ

โอ! บ้านเมืองจะเรืองรุ่งน ด้วยมือเรา

ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร (2565 : 78)

จากบทกวีที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ถึงการประกอบสร้างรูปแบบด้านลักษณะการประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ สื่อถึงการประกอบสร้างลีลาภาษาด้านการใช้คำและการใช้ภาพพจน์ การใช้คำ เช่น คำว่า “วไรตี้” เป็นการใช้คำภาษาอังกฤษ คำว่า “สังคม” กับ คำว่า “พุทธ” เป็นการใช้คำภาษาบาลี คำว่า “บริสุทธิ์” กับคำว่า “รุ่งน” เป็นการใช้คำภาษาสันสกฤต คำว่า “โอ!” เป็นการใช้คำแสดงอารมณ์ และยังมีการสรรคคำขึ้นมาใหม่ เช่น คำว่า “เรืองรุ่งน” นอกจากนี้ยังมีการใช้คำที่มีเสียงเสนาะ คือ การเล่นคำสัมผัสสระในวรรค ดังบทกวีในวรรคที่ 4 คือ คำว่า “เมือง” กับคำว่า “เรือง” และการเล่นคำ สัมผัสพยัญชนะในวรรค ดังบทกวีในวรรคที่ 1 คือคำว่า “อึมเฒ” และวรรคที่ 4 คือคำว่า “เรืองรุ่งน”

นอกจากนั้นมีการใช้ภาพพจน์คือการแฝงนัย โดยกวีมีเจตนาที่จะสื่อความหมายตรงข้ามกับถ้อยคำ ในบทกวีว่าเป็นการช่วยเด็กที่เก่งมีความสามารถ ช่วยเด็กที่มีความประพฤติดี และบ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรือง ด้วยรายการของเรา แต่แท้ที่จริงแล้วเป็นแค่การสร้างคอนเทนต์กับเด็กในรายการวไรตี้รายการหนึ่ง แค่นั้นเอง

จากการศึกษาโดยสังเขปกวีนิพนธ์ของกวีสตรีทั้งสองยังมีกลวิธีการประกอบสร้างประเด็น ที่น่าสนใจ คือ การประกอบสร้างด้านรูปแบบ ลีลาภาษา และสารัตถะ เพราะงานบทกวีนิพนธ์ทุกเรื่อง กว่าจะออกมาเป็นผลงานวรรณกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ล้วนแต่ต้องผ่านกลวิธีการประกอบสร้างขึ้นมาและ ยังมีงานวิจัยวรรณกรรมหลายเรื่องที่มีการศึกษาการประกอบสร้างของวรรณกรรมดังที่ วิลาวัลย์ แพงทรัพย์ (2563) ได้ศึกษาจินตภาพในกวีนิพนธ์ “เขียนแผ่นดิน” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มีการใช้รูปแบบ คำประพันธ์ 5 ประเภท ได้แก่ กาพย์ กลอน ร่าย คำว้า และโคลง มีโครงสร้างกวีนิพนธ์ 3 ส่วน คือ

การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ส่วนกลวิธีการประกอบสร้างมี 2 ด้าน คือ การใช้คำ และ การใช้โวหารภาพพจน์

ด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้งสองดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงงานวรรณกรรมล้วนมีกลวิธีการประกอบสร้างในด้านกลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ สีสมาภาษา และยังมีการประกอบสร้างสารัตถะในด้านต่าง ๆ ที่น่าสนใจ จึงสนใจที่จะศึกษาการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้งสองคนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งน่าจะเป็นข้อสังเกตทางวิชาการเกี่ยวกับการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์และเป็นองค์ความรู้ทางวิชาการด้านภาษาและวรรณกรรมต่อไป

ระนันท พิตรปรีชา เป็นกวีสตรีคนแรกของไทยที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเภทกวีนิพนธ์ ในผลงานกวีนิพนธ์เรื่อง “ใบไม้ที่หายไป” ผลงานกวีนิพนธ์เล่มนี้ ได้เขียนขึ้นในปี 2513 - 2529 ซึ่งเขียนมาจากประสบการณ์ที่ประสบพบเจอของกวีเอง เนื้อหาของกวีนิพนธ์เป็นแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องการเรียกร้องประชาธิปไตยในสังคมไทยสมัยนั้น

ส่วน ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร เป็นกวีสตรีคนที่สองที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเภทกวีนิพนธ์ ในผลงานกวีนิพนธ์เรื่อง “จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้” กวีนิพนธ์เล่มนี้สะท้อนสภาพสังคมของยุคปัจจุบัน เล่าเรื่องของชีวิตผู้คนในสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-19 และปัญหาความสังคมในหลากหลายมิติ มีการนำเสนอท่วงทำนองโรแมนติกตัดกับภาพความเป็นจริง มีน้ำเสียงประชดเสียดสีสังคม

กวีสตรีทั้งสองมีกลวิธีการใช้ภาษาการเลือกสรรคำและถ้อยคำที่เรียบง่าย แต่งาม ลึกซึ้ง ทั้งความหมายและอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ และที่สำคัญกวีนิพนธ์ทั้งสองเรื่องมีกลวิธีการประกอบสร้างทั้งในด้านรูปแบบต่าง ๆ ที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์ ดังตัวอย่าง

อหังการของดอกไม้

....

สตรีมีชีวิต

ลำร่อยผิดด้วยเหตุผล

คุณค่าเสรีชน

มิใช่ปรนการมรณ์

จิระนันท์ พิตรปรีชา (2563 : 87)

จากบทกวีข้างต้นจะเห็นได้ถึงกลวิธีการประกอบสร้างโครงสร้างกวีนิพนธ์ด้านการตั้งชื่อเรื่อง กวีได้ตั้งชื่อเรื่องแบบเปรียบเทียบดอกไม้เป็นผู้หญิงได้ โดยกวีใช้คำว่า “อหังการ” ที่มีความหมายว่า

ความเย่อหยิ่ง, ความจองหอง, การถือความเป็นตัวเรา, ความทะนงตัว ซึ่งนำรวมกับคำว่า “ดอกไม้” เป็น “อหังการของดอกไม้” ถ้าเป็นภาษาอังกฤษก็จะตรงกับประโยคที่ว่า “The Defiance of Flowers” เป็นลักษณะการตั้งชื่อเรื่องที่เต็มไปด้วย The Ego ที่กวีต้องการสื่อความหมายว่า ผู้หญิงเองก็มีความทะนงตัว มีพลัง และมีความสามารถไม่แพ้ผู้ชาย และกวียังมีการใช้กลวิธีการประกอบสร้างในด้านอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ดังตัวอย่าง

อึมเอมหัวใจวไรตี้

ได้ช่วยเด็ก เก่ง ดี เด็กบริสุทธิ์

เด็ก ดี สังคม ดี สังคมพุทธ

โอ้! บ้านเมืองจะเรืองรุ่งจน์ ด้วยมือเรา

ปาลิตา ผลประดับเพชร (2565 : 78)

จากบทกวีที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ถึงการประกอบสร้างรูปแบบด้านลักษณะการประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ สื่อถึงการประกอบสร้างลีลาภาษาด้านการใช้คำและการใช้ภาพพจน์ การใช้คำ เช่น คำว่า “วไรตี้” เป็นการใช้คำภาษาอังกฤษ คำว่า “สังคม” กับ คำว่า “พุทธ” เป็นการใช้คำภาษาบาลี คำว่า “บริสุทธิ์” กับคำว่า “รุ่งจน์” เป็นการใช้คำภาษาสันสกฤต คำว่า “โอ้!” เป็นการใช้คำแสดงอารมณ์ และยังมีการสรรคคำขึ้นมาใหม่ เช่น คำว่า “เรืองรุ่งจน์” นอกจากนี้ยังมีการใช้คำที่มีเสียงเสนาะ คือ การเล่นคำสัมผัสสระในวรรค ดังบทกวีในวรรคที่ 4 คือ คำว่า “เมือง” กับคำว่า “เรือง” และการเล่นคำสัมผัสพยัญชนะในวรรค ดังบทกวีในวรรคที่ 1 คือคำว่า “อึมเอม” และวรรคที่ 4 คือคำว่า “เรืองรุ่งจน์”

นอกจากนั้นมีการใช้ภาพพจน์คือการแฝงนัย โดยกวีมีเจตนาที่จะสื่อความหมายตรงข้ามกับถ้อยคำในบทกวีว่าเป็นการช่วยเด็กที่เก่งมีความสามารถ ช่วยเด็กที่มีความประพฤติดี และบ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองด้วยรายการของเรา แต่แท้ที่จริงแล้วเป็นแค่การสร้างคอนเทนต์กับเด็กในรายการวไรตี้รายการหนึ่งแค่นั้นเอง

จากการศึกษาโดยสังเขปกวีนิพนธ์ของกวีสตรีทั้งสองยังมีกลวิธีการประกอบสร้างประเด็นที่น่าสนใจ คือ การประกอบสร้างด้านรูปแบบ ลีลาภาษา และสารัตถะ เพราะงานบทกวีนิพนธ์ทุกเรื่องกว่าจะออกมาเป็นผลงานวรรณกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ล้วนแต่ต้องผ่านกลวิธีการประกอบสร้างขึ้นมาและยังมีงานวิจัยวรรณกรรมหลายเรื่องที่มีการศึกษาการประกอบสร้างของวรรณกรรมดังที่ วิลาวัลย์ แพงทรัพย์ (2563) ได้ศึกษาจินตภาพในกวีนิพนธ์ “เขียนแผ่นดิน” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มีการใช้รูปแบบคำประพันธ์ 5 ประเภท ได้แก่ กาพย์ กลอน ร่าย คำว้า และโคลง มีโครงสร้างกวีนิพนธ์ 3 ส่วน คือ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ส่วนกลวิธีการประกอบสร้างมี 2 ด้าน คือ การใช้คำ และการใช้โวหารภาพพจน์

ด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้งสองดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงงานวรรณกรรมล้วนมีกลวิธีการประกอบสร้างในด้านกลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ ลีลาภาษา และยังมีการประกอบสร้างสารัตถะในด้านต่าง ๆ ที่น่าสนใจ จึงสนใจที่จะศึกษาการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้งสองคนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งน่าจะเป็นข้อสังเกตทางวิชาการเกี่ยวกับการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์และเป็นองค์ความรู้ทางวิชาการด้านภาษาและวรรณกรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย
2. เพื่อศึกษาสารัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษา สารัตถะ และแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างลึกซึ้ง (Content Analysis) และใช้การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงทฤษฎีเพื่อสร้างข้อเสนอในการประยุกต์องค์ความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษา
 - การวิเคราะห์ฉันทลักษณ์ โดยอ้างอิงแนวคิดของบุปผา บุญทิพย์ (2552) และ กิรติ ธนะไชย (2547)
 - การวิเคราะห์โครงสร้าง ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง (บุปผา บุญทิพย์, 2552) การเปิดเรื่อง (กัลยา กุลสุวรรณ, 2549; วิลาวัลย์ แพงทรัพย์, 2551) การนำเสนอเรื่อง (บุปผา บุญทิพย์, 2552)

การจบเรื่อง (บุปผา บุญทิพย์, 2552; สกาวรัตน์ หาญกาญจน์สุวัฒน์, 2553)

• การวิเคราะห์ลีลาภาษา ได้แก่ การใช้คำ (ชานาญ รอดเหตุภัย, 2554; สมพร มั่น
ตะสูตร, 2550) การใช้ภาพพจน์ (สมเกียรติ รักษมณี, 2551)

2. การวิเคราะห์สารัตถะ

ใช้แนวคิดของกุหลาบ มลลิกะมาส (2546) และอิงอร สุพันธุ์วณิช (2555) เพื่อวิเคราะห์สาระสำคัญและ
คุณค่าทางวรรณศิลป์

2.2 แบบบันทึกและแบบประเมิน

- แบบบันทึกกลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษา
- แบบบันทึกข้อมูลสารัตถะ
- แบบประเมินการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาประวัติและผลงานของกวีสตรีไทย ได้แก่ จิระนันท์ พิตรปรีชา และ ปาไลตา
ผลประดับเพชร

2. ศึกษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ 2 เรื่อง ได้แก่ ใบไม้ที่หายไป โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา
จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ โดย ปาไลตา ผลประดับเพชร

3. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. สร้างกรอบการวิเคราะห์กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษา แล้วเก็บข้อมูล
โดยใช้แบบบันทึก

5. สร้างกรอบการวิเคราะห์สารัตถะ และเก็บข้อมูลด้วยแบบบันทึก

6. จัดทำแบบประเมินการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

7. เสนอแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวชี้วัดกลุ่มสาระ
ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางฯ ได้แก่

นางสาวยุวดี โททำ (โรงเรียนโชติพิสัยพิทยาคม)

นายธัชพล อ่อนสำอาง (โรงเรียนมัธยมธชพล)

นายธีรวุฒิ แก้วภูบาล (โรงเรียนพระปริยัติสามัญวัดประชานิยม)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษาของบทกวีนิพนธ์

2. วิเคราะห์สารัตถะของบทกวีนิพนธ์

3. วิเคราะห์ผลการประเมินการประยุกต์องค์ความรู้ โดยใช้แบบประเมิน 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบและลีลาภาษา

ตอนที่ 2 สารัตถะของบทกวีนิพนธ์

4. แบบประเมินใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมาย ดังนี้

4.50–5.00 = ดีมาก

3.50–4.49 = ดี

2.50–3.49 = ปานกลาง

1.50–2.49 = พอใช้

0–1.49 = ควรปรับปรุง

5. การนำเสนอข้อมูล

5.1 นำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

5.2 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย สารัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย และแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ดังนี้

1. กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย

1.1 การประกอบสร้างรูปแบบบทกวีนิพนธ์

การประกอบสร้างรูปแบบบทกวีนิพนธ์ในบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ รูปแบบฉันทลักษณ์ และโครงสร้างกวีนิพนธ์ ดังนี้

1.1.1 รูปแบบฉันทลักษณ์

การประกอบสร้างรูปแบบฉันทลักษณ์บทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์ของกวีสตรีทั้งสองมี 2 ลักษณะ คือ กวีนิพนธ์แบบมีฉันทลักษณ์ และกวีนิพนธ์แบบอิสระ สรุปได้ว่า บทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของ ปาลิตา ผลประเสริฐมีการใช้เฉพาะกวีนิพนธ์แบบมีฉันทลักษณ์ บทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไปของจิระนันท์ พิตรปรีชาที่ใช้ทั้งกวีนิพนธ์แบบมีฉันทลักษณ์และกวีนิพนธ์แบบอิสระ

1.1.2 โครงสร้างกวีนิพนธ์

โครงสร้างของบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้ง 2 คน ทั้ง 4 ส่วน คือ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การเสนอเรื่อง และการปิดเรื่อง ดังนี้

1) การตั้งชื่อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีการตั้งชื่อเรื่อง 6 ประเภท คือ ตั้งชื่อเรื่องตรงตามเนื้อ ตั้งชื่อเรื่องแบบเปรียบเทียบ ตั้งชื่อเรื่องโดยนำคำสำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำนามธรรม ตั้งชื่อเรื่องตามชื่อบุคคลหรือตัวเอกของเรื่อง และตั้งชื่อเรื่องตามสถานที่ที่กล่าวถึง ส่วนการตั้งชื่อเรื่องบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีการตั้งชื่อเรื่อง 7 ประเภท คือ ตั้งชื่อเรื่องลักษณะเสียดสี ตั้งชื่อเรื่องโดยนำคำประพันธ์วรรคใดวรรคหนึ่งในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องตรงตามเนื้อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องโดยนำคำสำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องแบบเปรียบเทียบ ตั้งชื่อเรื่องโดยตั้งคำถาม และตั้งชื่อเรื่องตามชื่อบุคคลหรือตัวเอกของเรื่อง

2) การเปิดเรื่อง การเปิดเรื่องบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีวิธีการเปิดเรื่อง 6 ประเภท คือ เปิดเรื่องโดยการพรรณนา เปิดเรื่องโดยแก่นเรื่อง เปิดเรื่องโดยอ้างถึงเหตุการณ์และสถานที่ เปิดเรื่องโดยเสนอความคิดของผู้เขียน เปิดเรื่องโดยเสนอเรื่องเล่า และเปิดเรื่องโดยคำถาม ส่วนการเปิดเรื่องบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีวิธีการเปิดเรื่อง 7 ประเภท คือ เปิดเรื่องโดยบทสนทนา เปิดเรื่องโดยคำถาม เปิดเรื่องโดยแก่นเรื่อง เปิดเรื่องโดยการพรรณนา เปิดเรื่องโดยเสนอเรื่องเล่า เปิดเรื่องโดยอ้างถึงเหตุการณ์และสถานที่ และเปิดเรื่องโดยเสนอความคิดของผู้เขียน

3) การเปิดเรื่องการเสนอเรื่อง การนำเสนอเรื่องบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีวิธีการนำเสนอเรื่อง 4 ประเภท คือ นำเสนอเนื้อเรื่องลักษณะการบันทึกเหตุการณ์ นำเสนอเนื้อเรื่องสื่อแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตคน นำเสนอเนื้อเรื่องอารมณ์สัมพันธ์กับธรรมชาติ และนำเสนอเนื้อเรื่องลักษณะเรื่องสั้น ส่วนการนำเสนอเรื่องบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีวิธีการนำเสนอเรื่อง 4 ประเภท คือ นำเสนอเนื้อเรื่องแบบเรื่องสั้น นำเสนอเนื้อเรื่องลักษณะการบันทึกเหตุการณ์ นำเสนอเนื้อเรื่องสื่ออารมณ์สัมพันธ์กับธรรมชาติ และนำเสนอเนื้อเรื่องสื่อแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตคน

4) การปิดเรื่อง การปิดเรื่องบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไปของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีวิธีการปิดเรื่อง 5 ประเภท คือ ปิดเรื่องด้วยการทิ้งท้ายถ้อยคำประทับใจ ปิดเรื่องด้วยสื่อน้ำเสียงของกวี ปิดเรื่องด้วยการซ้ำส่วนที่เน้นย้ำมาทั้งหมดอีกครั้ง ปิดเรื่องแบบทิ้งท้ายด้วยคำถาม และปิดเรื่องด้วยภาพสัญลักษณ์ ส่วนการปิดเรื่องจนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีวิธีการปิดเรื่อง 6 ประเภท คือ ปิดเรื่องด้วยการสื่อน้ำเสียงของกวี ปิดเรื่องด้วยการซ้ำส่วนที่เน้นย้ำมาทั้งหมดอีกครั้ง ปิดเรื่องด้วยการทิ้งท้ายถ้อยคำประทับใจ ปิดเรื่องแบบทิ้งท้ายด้วยคำถาม ปิดเรื่องด้วยการวนเวียนไปสู่เหตุการณ์เดิม และปิดเรื่องด้วยภาพสัญลักษณ์

1.3 ลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์

ลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์ มี 2 ลักษณะ คือ การใช้คำ และการใช้โวหารภาพพจน์ ดังนี้

1.3.1 การใช้คำ การใช้คำในบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีการใช้คำ 11 ประเภท คือ คำที่มีเสียงเสนาะ คำภาษาต่างประเทศ คำซ้ำ คำศัพท์บัญญัติ คำรูปธรรม คำหายาบ คำมีความโดยนัย คำภาษาถิ่น คำแสดงอารมณ์ คำนามธรรม และคำเลียนเสียงธรรมชาติ ส่วนการใช้คำในบทกวีนิพนธ์เรื่องจนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีการใช้คำ 12 ประเภท คือ คำที่มีเสียง คำภาษาต่างประเทศ คำศัพท์บัญญัติ คำซ้ำ คำแสดงอารมณ์ คำเลียนเสียงพูด คำรูปธรรม คำย่อ คำโดยนัย คำนามธรรม คำหายาบ และคำหลากหลาย

1.3.2 การใช้โวหารภาพพจน์ การใช้โวหารภาพพจน์ในบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีการใช้ภาพพจน์ 9 ประเภท คือ อารัตพากย์ สัญลักษณ์ อุปลักษณ์ อติพจน์ ปฏิพจน์ ปฏิทรศน์ บุคคลวัต สัทพจน์ และอุปมา ส่วนการใช้ภาพพจน์ในบทกวีเรื่องจนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีการใช้โวหารภาพพจน์ 10 ประเภท คือ อารัตพากย์ ปฏิทรศน์ ปฏิพจน์ บุคคลวัต การแฝงนัย สมมติภาวะ อติพจน์ อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ และนามนัย

2. สาระัตถะบทกวีนิพนธ์

สาระัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยทั้งสองคน มี 5 ด้าน คือ ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับสังคม ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับข้อคิดในการดำเนินชีวิต และด้านสาระัตถะเกี่ยวกับความรัก ดังนี้

2.1 ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

สาระัตถะเกี่ยวกับการเมืองการปกครองบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มี 2 ด้าน คือ ด้านปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง ส่วนสาระัตถะเกี่ยวกับการเมืองการปกครองบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มี 1 ด้าน คือ ด้านการทำงานของรัฐบาล

2.2 ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับสังคม

สาระัตถะเกี่ยวกับสังคมบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิต และด้านปัญหาความเลื่อมล้ำทางสังคม ส่วนสาระัตถะเกี่ยวกับสังคมในบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิต ด้านปัญหาครอบครัว และด้านปัญหาความเลื่อมล้ำทางสังคม

2.3 ด้านสาระัตถะเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

สาระัตถะเกี่ยวกับเศรษฐกิจ มีเพียงในบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านปัญหาความทุกข์ยากขัดสนในการดำเนินชีวิต

2.4 ด้านสาระที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดในการดำเนินชีวิต

สาระที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดในการดำเนินชีวิตในบทกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา มีข้อคิดในการดำเนินชีวิต 1 ด้าน คือ ด้านปรัชญาชีวิต ส่วนสาระที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดในการดำเนินชีวิตในบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์ พบข้อคิดในการดำเนินชีวิต 1 ด้าน คือ ด้านกำลังใจในการดำเนินชีวิต

2.5 ด้านสาระที่เกี่ยวข้องกับความรัก

สาระเกี่ยวกับความรักสรุปได้ว่า มีสาระเกี่ยวกับความรัก 1 ด้าน คือ ความรักของแม่ ทั้งบทกวีนิพนธ์ใบไม้หายไป ของจิระนันท์ พิตรปรีชา และบทกวีนิพนธ์จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร์

3. แนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

จากการศึกษาแนวทางปรับใช้องค์ความรู้จากผลการศึกษาเรื่อง “การประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย” เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์บทกวีนิพนธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สรุปได้ว่า ผลการประเมินการปรับใช้องค์ความรู้กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.50 ระดับคุณภาพการปรับใช้องค์ความรู้จากผลการศึกษา อยู่ในระดับ ดีมาก และผลการประเมินการปรับใช้องค์ความรู้กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.50 ระดับคุณภาพการปรับใช้องค์ความรู้จากผลการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการประกอบสร้างบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทยที่สรุปและเสนอแล้วข้างต้น ซึ่งเป็นข้อมูลนำสู่การอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

กลวิธีการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์ทุกเรื่องกว่าจะออกมาเป็นผลงานวรรณกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่งล้วนแต่ต้องผ่านกลวิธีการประกอบสร้างขึ้นมา ซึ่งพิจารณาจากการประกอบสร้างรูปแบบ และลีลาภาษาประการแรก คือ การประกอบสร้างรูปแบบ มี 2 ด้าน คือ รูปแบบฉันทลักษณ์ และโครงสร้างกวีนิพนธ์ประการที่สอง คือ ลีลาภาษา มี 2 ด้าน คือ การใช้คำ และการใช้ภาพพจน์ โดยกวีได้รังสรรค์ผ่านองค์ประกอบของการประกอบสร้างขึ้นมาเป็นผลงานวรรณกรรมและเผยแพร่สู่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับกิตติมา จันทรลาว (2555) ได้ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์กวีนิพนธ์ของสถาพรศรีสัจจัง

ทำให้เห็นถึงการใช้รูปแบบในการประพันธ์กวีนิพนธ์ 2 ชนิด คือ รูปแบบฉันทลักษณ์เดิมที่มีมาแต่โบราณ และรูปแบบกวีพจน์อิสระ ด้านกลวิธีการประพันธ์มีวรรณศิลป์ที่เด่นด้านการใช้คำ การใช้ภาพพจน์ และมีกลวิธีการนำเสนอที่หลากหลาย

สารัตถะบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ทำให้ผู้วิจัยทราบสารัตถะทั้งสองยุคสมัย ในช่วงแรกทำให้เห็นถึงเหตุการณ์เรื่องราวการใช้ชีวิตในช่วงที่มีการเรียกร้องประชาธิปไตยช่วง ตุลาคม 2516 - ตุลาคม 2519 และช่วงที่สอง คือ ปัจจุบันที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยกวีสตรีทั้งสองได้ถ่ายทอดทัศนคติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อสร้างสรรค์ผลงานและเป็นกระบอกเสียงให้แก่คนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับอิงอร สุพันธุ์วนิช (2547 : 198) ได้กล่าวถึงแนวคิดสำคัญในบทกวีว่า บทกวีในปัจจุบันมักจะต้องเสนอแนวคิดที่จะบอกกับผู้อ่าน อาจจะสะท้อนภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนไป สะท้อนการเอารัดเอาเปรียบของคนในสังคม สะท้อนความเชื่อของคนในสังคมที่บิดเบี้ยวไปจากเดิม ฯลฯ ผู้อ่านมีหน้าที่ต้องค้นหาแนวคิดที่กวีสื่อออกมาด้วยวิธีที่หลากหลาย

จากทิศทางการศึกษาองค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้จากบทกวีนิพนธ์บทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ของกวีสตรีไทย ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ด้วยการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสามารถช่วยให้ครู นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจสามารถนำความรู้ไปเป็นแนวทางการวิเคราะห์งานเขียนบันเทิงคดี ประเภทกวีนิพนธ์ หรือเป็นแนวการสอนวรรณคดีสำหรับครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยซึ่งสอดคล้องกับขวิน พงษ์ผจญ ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ทางด้านวรรณศิลป์ที่ช่วยให้ผู้เรียน เห็นความงามทางภาษาทั้งในระดับเสียง คำ และความหมายอย่างมีเหตุผล เช่น ควรอธิบายว่าเหตุใดการเล่นเสียงสัมผัสและการใช้ภาพพจน์จึงก่อให้เกิดความงามทางวรรณศิลป์ เนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์สุนทรีย์ได้มากกว่าการสอนให้พิจารณาเพียงแค่การมีอยู่ของเสียงสัมผัสและภาพพจน์เหล่านั้นจนกลายเป็นการเรียนแบบเน้นความจำและไม่เข้าใจคุณค่าและความงามที่แท้จริงของวรรณคดี (ขวิน พงษ์ผจญ, 2562 : 95-125)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ในช่วง 2 ทศวรรษ ของกวียุคแรกกับกวียุคหลัง
2. ควรมีการศึกษาการประกอบสร้างในงานบทกวีนิพนธ์ นวนิยาย เรื่องสั้นหรืองานเขียนประเภทต่าง ๆ ของนักเขียนร่วมสมัยท่านอื่น ๆ

3. ควรนำกระบวนการการวิจัยไปเป็นแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้ในการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม สำหรับการเรียนการสอนภาษาไทย

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา กุลสุวรรณ. (2549). วิเคราะห์วรรณคดีไทยแนวสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติมา จันทรล่าว. (2555). วิเคราะห์กวีนิพนธ์ของ สถาพร ศรีสังข์. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิริติ ณะไชย. (2547). กวีนิพนธ์ร่วมสมัยกับการสร้างสรรค์ฉันทลักษณ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. (2546). การวิจารณ์วรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.

- จิรนนท์ พิตรปรีชา. (2563). ใบไม้ที่หายไป. (พิมพ์ครั้งที่ 36). กรุงเทพมหานคร: ผจญภัย.
- ชวิน พงษ์ผจญ. (2562). การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน: แนวคิด
แนวทางปฏิบัติ และประเด็นที่ควรพิจารณา. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, 26(2), 95-125.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2554). วรรณศิลป์ไทย: ศาสตร์แห่งถ้อยคำ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- บุปผา บุญทิพย์. (2552). รูปแบบและกลวิธีการเขียนบทกวีไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร. (2565). จนกว่าโลกจะโอบกอดเราเอาไว้. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- วิลาวัลย์ แพงทรัพย์. (2551). เทคนิคการเปิดเรื่องในบทกวี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิลาวัลย์ แพงทรัพย์. (2563). จินตภาพในกวีนิพนธ์ “เขียนแผ่นดิน” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่.
- สกวรัตน์ หาญกาญจนสุวัฒน์. (2553). การปิดเรื่องในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- สมเกียรติ รัชมณี. (2551). โวหารภาพพจน์ในวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2550). ศิลปะการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิงอร สุพันธุ์วิช. (2547). วรรณกรรมวิจารณ์ ร้อยกรองปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟ พรินท์.
- อิงอร สุพันธุ์วิช. (2555). การวิเคราะห์วรรณศิลป์ร้อยกรอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.